

Spis treści

9

Wstęp

1

Edukacja włączająca – podstawy teoretyczne

14

1.1. Koncepcja edukacji włączającej

Grzegorz Szumski

26

1.2. Rozwój edukacji włączającej w Europie: strategie mające na celu podnoszenie osiągnięć wszystkich uczących się

Anthoula Kefallinou, Verity Donnelly

42

1.3. Edukacja włączająca w badaniach naukowych – perspektywa nauczyciela

44

1.3.1. Postawy wobec edukacji włączającej – jakie skutki?

Iwona Chrzanowska

54

1.3.2. Kompetencje zawodowe – jakie wyzwania?

Iwona Chrzanowska, Grzegorz Szumski

62

1.3.3. Zróżnicowane grupy uczniów – jakie problemy?

Grzegorz Szumski

70

**1.4. Edukacja włączająca w badaniach naukowych
– perspektywa ucznia**

72

1.4.1. Osiągnięcia szkolne – jakie uwarunkowania?

Grzegorz Szumski

78

1.4.2. Kompetencje społeczne – jakie szanse?

Grzegorz Szumski

84

1.4.3. Relacje rówieśnicze – jakie zagrożenia?

Iwona Chrzanowska

92

**1.5. Edukacja włączająca w badaniach naukowych
– perspektywa rodzica**

Iwona Chrzanowska

2

**Edukacja włączająca w praktyce
– czy nowy model przedszkola/szkoły?**

108

2.1. Dostępne przedszkole, dostępna szkoła – co to znaczy?

Grażyna Małachowska, Marek Tarwacki

124

2.2. Finansowanie zadań oświatowych w edukacji włączającej

Liliana Zientecka

138

2.3. Nauczyciel w edukacji włączającej

Beata Jachimczak

160

2.4. Uczeń w edukacji włączającej

162

2.4.1. Diagnoza – obszary, sposoby, narzędzia

Marzenna Czarnocka

174

2.4.2. Wsparcie – instrumenty, zobowiązania systemowe, formalne i nieformalne formy

Elżbieta Neroj

208

2.4.3. Uniwersalne projektowanie zajęć jako droga do zaspokajania różnicowanych potrzeb edukacyjnych

Katarzyna Cichońska-Segiet, Piotr Mostowski, Paweł Rutkowski

218

2.4.4. Kształtowanie pozytywnych relacji uczniów w edukacji włączającej

Jacek Pyżalski

228

2.4.5. Ocenianie kształtujące – ocenianie wspierające uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Urszula Skrzypczak

236

2.4.6. Start w dorosłość – uwarunkowania, wyznaczniki oraz proces przejścia z edukacji do rynku pracy uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Wojciech Otrębski

248

2.5. Rodzic w edukacji włączającej jako współuczestnik procesu

Beata Rola

264

2.6. Nowa rola placówek specjalnych

Anna Tomaszewska

3

Wspólna przestrzeń – wspólne problemy – wspólne rozwiązania. Doświadczenia praktyków

278

3.1. Różnorodność i inkluzja w edukacji – wybrane aspekty wspierania uczniów z doświadczeniem migracji

Anna Młynarczuk-Sokołowska, Katarzyna Szostak-Król

288

3.2. Nie marnujmy talentów! Wspieranie uczniów zdolnych w praktyce edukacyjnej

Tomasz Knopik

298

Bibliografia

329

Dokumenty